

● TEDEN SLOVENSKEGA FILMA

TEDEN SLOVENSKEGA FILMA

Od 15. do 18. septembra bodo naši kinematografi imeli na programu tri slovenske filme. Vsi trije po svoji tematiki posegajo v našo novejšo zgodovino, to je obdobje po vojni.

Film »Rdeči boogie ali kaj ti je deklica« posega v neposreden povojni čas. Prikazuje nam radijski orkester, kateri je po nalogu Agitpropa poslan na deželo, kjer bo dvigoval moralo delovnim ljudem po vaseh, brigadah in drugih. Člani orkestra potujejo na tovornjaku in počasi spoznavajo izvenmestno »resničnost« povojnega obdobja: zaostlost, prisilno kolektivizacijo, rekvizicije in mučenje kmetov. Njihova glasha in njihov nastop imata različne odmeve, od objekta do kar uspešne prireditve na večer pred organiziranim uničevanjem koloradnega hrošča. Vendar pa glasbeniki kmalu občutijo, da se na podeželju odpirajo drugačni problemi kot je igrati v jazzovski improvizaciji »Kaj ti je deklica«, priče so surovosti, primitivizmu in metodam, ki jih poznamo že iz Pavlovičevega filma »Rdeče klasje«. Film Karpa Godine govori različnim generacijam različno: tistim, ki so živeli ta čas, bo pokazal predvsem sliko, ki jih tedaj preživljali. Mlajšim bo pokazal neki čas, odmaknjen brez prizadetosti kot v filmu »Rdeče klasje«. Kot smo že omenili je film delo režiserja Karpa Godine po scenariju Branka Šomna. V filmu nastopajo: Ivo Ban, Boris Cavazza, Jože Repoš, Peter Mlakar, Uršula Rebek in drugi.

Premiera filma je bila v Ljubljani 22. januarja 1983 v kino Komuna, kjer si ga je ogledalo 22.623 gledalcev. Film je zastopal slovensko kinematografijo na letošnjem Puljskem festivalu.

Drugi film »Razseljena oseba« posega v malo kasnejše obdobje, nekako med šestdeseta in sedemdeseta leta naše zgodovine. Loteva se človeško in politično izrazito sodobne in aktualne teme — vprašanje današnjega brezdomniškega tujstva, iz katrega kali potreba po človeški in nacionalni identifikaciji. Sin slovenskega političnega emigranta, domobranca, se je rodil na tujem in se vrne v svojo »pradomovino«, Slovenijo, ki jo pozna le po izročilu in pripovedovanju svojih staršev. V tem srečanju in soočenju idejno in človeško intimno razpozna korenine svojega zdomstva, hkrati pa vse izraziteje doživlja tudi tragiko človeka, ki je brez krivde kriv. V skupini arhitektov, ki raziskuje okna in svetlobne razmere v starih gradovih na Slovenskem, se spoprijetelj s svojim tukajšnjim vrstnikom. Njuno prijateljstvo in konflikti se navezujejo tudi na refleksijo naše sodobnosti, vendar pa je v njej navzoča tudi preteklost, ki je ni mogoče ne pozabiti ne preklicati. Iz čustvenih nagibov zraste konflikt, ki oplazi oba. Tudi v povsem intimnem

območju, v ljubzenskem razmerju med »prišlekom« in študentko arhitekture, ni izpolnitve, saj je njegov notranji razkol preglobok, hkrati pa ga opredeljujejo tudi spomini na otroštvo v tuji domovini. Te sekvence sicer predstavljajo preskok iz realizma v umetniško parabelo. Prijateljska in ljubzenska razmerja ga v iskanju identitete naredijo povsod domačega, a nikjer doma. Tako odprt je tudi zaključek scenarija. Prišlek gre od »tod« tja z novo resnico o stari in z novo dilemo o novi domovini. Scenarij govori tudi o dilemah zmagovalcev in brezupnih premaganih, vendar je njegova temeljna problematika v miselnem in čustvenem angažmaju današnje mlade generacije. Kljub temu, da govori o slovenski sodobnosti in preteklosti, je v širšem človeškem okviru tema izrazito nelokalna, svetovljanska, saj je zanimiva kot izpoved in pripoved o travmah, zablodah, stiskah in iskanjih sodobnih brezdomnišev sveta. In teh ni tako malo in spet ne tako malo tistih, ki skušajo najti v življenju svojo potrditev, svojo pripadnost, svoja identična tla in svoj človeški eksistencialni obstoj.

Film je delo režiserja Marjana Cigliča po scenariju Draga Jančarja. V glavnih vlogah nastopajo: Matjaž Višnar, Draga Potočnjak, Miloš Battelino, Sandi Krošl, Ivo Ban, Polde Bibič, Volodja Peer, Slava Maročević.

Film je bil izdelan leta 1982 in je istega leta tudi zastopal slovensko kinematografijo na Puljskem festivalu.

Tretji film je film režiserja Boštjana Hladnika »Maškara da«. Cenzurirana verzija filma je iz leta 1971. Premiera necenzurirane verzije pa je bila decembra 1982 v kino Sloga v Ljubljani, kjer si ga je ogledalo 31.300 gledalcev. Torej tokrat bomo videli precej daljši film od tistega pred leti, ki je bil do nerazumljivosti oskubljen. To se je seveda zgodilo zaradi zaslug neoporečnih. Ti so videli v filmu vse polno spodrsrljave režiserja, pohujšljivosti nasploh, da so kratko malo po svoji premodri presoji, postregli s cenzuriranimi škarjami in film dobesečno oskubili. Zato ni čudno, če smo takrat gledali oskubljenega pava. Ni mogoče vedeti, kateri angelus je sedaj vedril in oblačil, da so se uresničile pesnikove besede: Vreme bode Kranjcem se zjasnila, jim milši zvezde... in tako dalje.

Skratka videli bomo cel film, tudi z dodatkom tistega, kar je bilo pred dvajsetimi leti tako pregrešno, da je bil vesoljni slovenski narod v dolini Šentflorjanski v strašni nevarnosti, da bo moralno propadel ob gledanju takega filma.

Skratka film ima po toliko letih večjo vrednost, ampak ne zaradi svoje kompletnosti, ampak zaradi časa izkustev, ki smo jih v njem pridobili, ko ga gledamo.

Samo zgodba filma je dokaj nemogoča. Vendar v današnjih časih dobiva čudne pomenske nianse, ki gledalca pritegnejo. Kdo si ne bi želel videti gospodov Tovarišev, ki se spet vozijo z mercedesi brez bonov, uporabljajo pa pasport brez pologa, streljajo v svojih vrtovih z uvoženim orožjem in strelivom, sede uvoženo oblečeni pod domala cerkvenimi lustri, uvoženih pijačah itn. itn. Človek dobi skominne, resnejši pa se nostalgijo za tope v dobre stare čase privilegijev in vsem rastočega standarda. Gre za čudovit čas porevolucionarne vznesenosti. Pa ne tiste dokaj krute, realistične, z brigadami, prostovoljnimi akcijami, revolucionarnim duhom naše gimnazijske vzgoje, ampak takoj naslednji čas bogatih, polpismenih direktorjev in privilegirancev vseh sort in baž. Več ali manj za služni skrbno manevrirajo v novih časih in navadah, pritempa si svoje življenjske manire jemljejo z zahoda. Od tam uvažajo v svoje družine tudi dolgčas, nemir v silni zaposlenosti in zaradi nje prepotreben oddih na mini safarjih. Ob obvezni naveličanosti struktur preživelega časa in obveznem iskanju užžitkov.

Nekakšen »ŠTOU DELAJET« trenutek je to, sredi socializma in vseh realizmov.

V tem je ves film. Ni mogoče reči, da je družbeno kritičen, saj to hoče biti. Kaže pa tiste usojenosti, iz katerih so stskani prav današnji problemi naše družbe, čeprav te dopovedi v filmu ni, se pa gledalcu vsiljuje. Hladnikov film ima toliko perfektnosti, da naravnost ne moremo mimo.

V filmu nastopajo Vida Jerman, Igor Galo, Miha Baloh, Blanka Jerko. Tudi ta film je zastopal slovensko kinematografijo na letošnjem Puljskem festivalu.

V mesecu septembru si boste izven tega programa lahko ogledali še en slovenski film in to film režiserja Franceta Štiglica »Boj na požiralniku«. Film posega v predvojni čas in prikazuje bedo in trpljenje našega malega kmeta — bajtarja in njegovo številno, vedno lačno družino v borbi za obstoj na majhni krpi skope zemlje. V glavni vlogi nastopa v tem filmu Bert Sotlar.

Mišljenja smo, da je letošnji izbor slovenskih filmov v naš program dober in bo pritegnil še tako pasivnega kino gledalca, da si bo ogledal vse štiri in tako dobil vtis, da je današnji slovenski film globoko posegel tako v naš bližnji in sedanjí čas, iz vsega tega pa se zrcalijo tudi problemi sedanjega trenutka naše družbe.

Povečan obisk in izposoja v splošnoizobraževalni knjižnici Grosuplje

Izposoja in obisk v Splošnoizobraževalni knjižnici Grosuplje od 1. 1. 1983 do 30. 6. 1983

	OBISK		IZPOSOJA	
	1982	1983	1982	1983
GROSUPLJE	9.852	14.229	18.818	29.386
STIČNA	392	1.019	1.182	2.352
ŠENTVID	253	192	412	395
VIŠNJA GORA	136	129	498	324
DOBROPOLJE	59	72	134	120
KRKA	53	53	134	93
SKUPAJ:	10.745	15.694	21.178	32.670
ČITALNICA:	1.826	4.268	3.578	8.506

S poslovanjem Splošnoizobraževalne knjižnice Grosuplje smo v letošnjem polletju lahko zelo zadovoljni, saj nas je obiskalo kar 46% več bralcev kot lani, izposoja pa se je povečala za 54%. Statistično si je vsak prebivalec: občine izposodil na dom 1,3 knjige.

Obisk je razveseljiv predvsem v matični knjižnici Grosuplje, nekoliko slabše je v krajevnih knjižnicah. Izjema je knjižnica v Stični, saj nam je v primerjavi z lanskim letom uspelo dvigniti izposajo za 99%, obisk pa za 260%. Vendar upamo, da se bo tudi v drugih krajevnih knjižnicah stanje izboljšalo, ker je matična knjižnica z dogovori s krajevnimi skupnostmi povečala skrb za razvoj knjižnične mreže.

V matični knjižnici Grosuplje smo izposodili na dan

povprečno 231 knjig, obiskalo pa nas je povprečno 112 bralcev.

Struktura bralcev: dijaki in študentje: 2.929 ali 20,58% učenci: 6.826 ali 48% odrasli: 4.476 ali 31,45%

K vse večjemu zanimanju za knjižnice so prav gotovo pripomogle visoke cene knjig, saj si jih bralec ne more kupovati in se raje obrne na knjižnico, kjer si za malo denarja izposodi knjigo in jo doma prebere. Zato je sprotno nabavljanje knjižnih novosti in strokovni nasvet knjižničarke prvi pogoj, da se bralec v knjižnici dobro počuti in se bo tudi z veseljem vračal. Upamo, da bomo lahko še v naprej potrjevali zaupanje naših bralcev in nas bodo obiskovali vsi ljubitelji lepe besede.

● POGOVOR Z BRATOM ANDREJEM IN TOMAŽEM MOHARJEM, ATLETOMA LJUBLJANSKE OLIMPIJE

»Bratu nima smisla konkurirati...«

»Višje, hitreje, močnejše« — to je geslo vseh tekmovalcev, katerim so skupna tako ali drugačna merjenja moči med seboj. Tekmovalni duh jim daje moči in navdihla za treninge, da potem ob pravem času na pravem mestu dokažejo, česa vse so sposobni.

Tomaž in Andrej, brata dvojčka, sta svoje ambicije posvetila atletiki. Za oba velja tekmovalno geslo, ki sem ga omenil v začetku — če sem še preciznejši, predvsem hitreje. Njuna specialnost so teki in po rezultatih ki jih dosegata, sodita med zelo perspektivne tekače v Jugoslaviji. Ob vsem tem pa še nista dopolnila 17 let in sta tudi po tej plati v prednosti pred sotekmovalci, s katerimi se merita v kategoriji mladincev. Po rezultatski plati pa sploh nista slabša od svojih leto ali celo dve starejših vrstnikov, prav nasprotno — mnoga tekmovalca so že za njima, in tudi uspehov ni prav majhno število. Andrej takole razmišlja o prvih začetkih:

»Teči sva začela že zelo zgodaj, vendar ne zaradi medalj ali priznanj, pač pa je vse skupaj prišlo čisto samo po sebi. Ko smo tekli med urami telesne vzgoje sva bila čisto brez treninga precej hitrejša od drugih. To nama je dalo vzpodbudo, da sva pričela malo več delati na tem, vendar pa je bilo v začetku vse še tako preprosto in lačno, da o tem ni vredno govoriti. Počasi sva prerasla tisto začetno stopnjo v razvoju in takrat sva pristopila k AK Olimpija iz Ljubljane, od takrat sta pretekli dve leti.«

— Kako in koliko pa sedaj trenirata?

Andrej: »Moram reči da je ritem v katerem živiva in delava sedaj skoraj malo prehud za naju. Urnik pa izgleda takole: dopoldne imava šolo, nato se okoli 14. vračava v avtobusom domov, kosiva in že zopet na avtobus in nazaj v Ljubljano na trening. Ko se zvečer vrneva, pa je na vrsti učenje, če si še sposoben držati oči odprte. Vendar pa se je kar največ-

krat treba potruditi, ker šole ne misliva zanemariti.«

Tomaž: »Kar pa se tiče tistega pravega treninga, poteka vsa stvar takole: v zimskem času nabirava predvsem moč in vzdržljivost z daljšimi teki, poleti pa pridejo na vrsto predvsem treningi specialnih oblik — razvijanje hitrosti in tehnike. Ravno tehnika je predvsem pomembna pri meni, kajti moja osnovna disciplina 2000 m z ovirami zahteva dober tehnični prehod preko zaprek, s katerimi si lahko pridobiš precejšnjo prednost pred tekmovalci, če so ti slabše tehnično podkovani.«

Tomaž in Andrej sta si izbrala ločeni panogi, v katerih se dokazujeta. Andrej teče 800, 1000, ter 3000 m, Tomaž pa se je specializiral na 1500 in 2000 m z ovirami, rad pa se poizkusi tudi na 3000 m. »Nima« smisla da se dajeva z bratom kdo je boljši, pravi Andrej, »zato sva si raje izbrala različni disciplini!«

Za njima je tudi že dosti tekmovanj in le z redkih sta se vrnila brez priznanja, ponavadi vsaj eden reši »družinsko čast«, če že ne kar oba. Tomaž je republiški prvak na 2000 m z ovirami in v tej disciplini drži tudi repu-

bliski rekord za mlajše mladince, na državnem mladinskem prvenstvu pa je bil drugi na 1500 m zapreke, poleg tega pa je letos zmagal tudi na maratonu »Treh src« v Radencih v konkurenci mladincev.

Andrej je postal na državnem mladinskem prvenstvu, ki je bilo 16. in 17. julija v Subotici, državni prvak v teku na 1000 m z novimi rekordom SRS za mlajše mladince, poleg tega je letošnji republiški prvak na 3000 m v Foči na partizanski olimpijadi je bil prvi na 1500 m, na državnem prvenstvu v krosu pa je letos zasedel 2. mesto. S tem še ni konec odličnih uspehov, vendar pa smo dali prednost le najpomembnejšim.

Fanta sta trdno odločena, da s trdim treningom dosežeta cilje, katere sta si zastavila. Eden od teh je postati član državne reprezentance in Andreju je to že uspelo, pred dnevi je zastopal Jugoslavijo na mladinskih balkanskih igrah v Bukaresti. Tomaž pa bo svojo priložnost tudi še dočkal. Oba pa sta dve leti mlajša od ostalih, ki tekmujejo v mladinski konkurenci, tako da njun čas šele prihaja. Če ga bosta pravilno izkoristila, bo še v naprej delal zanj! (ab)

Predstavljamo naše zборе

Moški pevski zbor KD Stična je začel delovati že pred drugo svetovno vojno v okviru Gasilskega društva Stična. Po vojni je bil zbor obnovljen in sedaj šteje 28 pevcev. Vodi ga pevovodja Milan dr. Lampret.

Moški pevski zbor je nastopal na taboru pevskih zborov v Šentvidu pri Stični že 13 krat, sodeluje na reviji pevskih zborov občine Grosuplje, na proslavah in prireditvah na širšem območju Stične ter na večjih koncertih skupaj dramsko skupino Kulturnega društva Stična.

ETERINARSKI ZAVOD "KRIM" GROSUPLJE
DELOVNE ENOTE: LJUBLJANA-VIČ-RUDNIK; GROSUPLJE, CERKNICA, VRHNIKA, RIBNICA

RAZPORED

službe stalne pripravljenosti v septembru 1983

Za nujne veterinarske intervencije v občini Grosuplje je v stalni pripravljenosti od 14. do 7. ure naslednjega dne en dipl. veterinar z izjemo nedelj in praznikov, ko stalna pripravljenost traja od 14. ure do sobote oz. predprazničnega dne do 7. ure v ponedeljek oz. dne po prazniku:

2. 9. 1983 od 14. ure do 9. 9. 1983 do 7. ure
9. 9. 1983 od 14. ure do 16. 9. 1983 do 7. ure
16. 9. 1983 od 14. ure do 23. 9. 1983 do 7. ure
23. 9. 1983 od 14. ure do 30. 9. 1983 do 7. ure
30. 9. 1983 od 14. ure do 7. 10. 1983 do 7. ure

vet. Vukelič tel. 771-188
vet. Skubic tel. 785-174
vet. Pangerc tel. 783-111
vet. Žitnik tel. 772-991
vet. Skubic tel. 785-174